

Raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststellen verordening rekenkamer Het Hogeland 2024
Datum: 13 december 2023
Agendapunt: 9
Steller: Hans Kastermans; h.kastermans@hethogeland.nl

1. Samenvatting

De Wet versterking decentrale rekenkamers regelt dat decentrale overheden geen keuzevrijheid meer hebben om invulling te geven aan de rekenkamerfunctie. De raad dient op grond van deze wet een verordening vast te stellen waarmee een rekenkamer wordt ingesteld. De Gemeentewet kent bepalingen waaraan de verordening moet voldoen en die van belang zijn voor de onderzoeksbevoegdheden en een goed verloop van het onderzoeksproces en rapportages van de rekenkamer.

Door de auditcommissie wordt een concept-verordening ter vaststelling voorgelegd. In een separaat voorstel doet de commissie een voordracht voor het benoemen van de leden van de rekenkamer en het benoemen van een voorzitter uit hun midden.

2. Te nemen besluit

De verordening rekenkamer gemeente Het Hogeland 2024 vaststellen.

3. Toelichting

3.1 Aanleiding

Het is voor ons democratisch stelsel van groot belang dat bij alle decentrale overheden gedegen, onafhankelijk rekenkameronderzoek plaatsvindt naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid.

Met de per 1 januari 2023 in werking getreden wet versterking decentrale rekenkamers worden waarborgen geboden voor een sterke en onafhankelijke positie van de rekenkamer. De belangrijkste wijziging voor gemeenten betreft het afschaffen van de mogelijkheid die de Gemeentewet biedt om per verordening regels te stellen aan de uitoefening van de rekenkamerfunctie.

Door deze wijziging dienen gemeenteraden uiterlijk op 1 januari 2024 een eigen onafhankelijke rekenkamer in te stellen, of dat gezamenlijk met andere raden, provincies of waterschappen een gemeenschappelijke rekenkamer te doen.

De bestaande rekenkamercommissie wordt bij instellen van een rekenkamer, maar uiterlijk per 1 januari 2024, ontbonden door het vervallen van de verordening waarmee deze is ingesteld. Verder zijn met de wetswijziging de onderzoeksbevoegdheden van decentrale rekenkamers op een aantal punten uitgebreid en zijn nieuwe waarborgen in de Gemeentewet opgenomen voor een goed verloop van het onderzoeksproces en de rapportage van de bevindingen door de rekenkamer.

2.2 Implementatie gewijzigde wetgeving

De gewijzigde wetgeving leidt er toe dat de bestaande rekenkamercommissie wordt vervangen door de lokale rekenkamer.

De auditcommissie, door uw raad aangewezen voor de verbinding tussen raad en rekenkamercommissie, heeft zich gebogen over de gewenste inrichting van de rekenkamer en wat daarvoor geregeld dient te worden. Daarover heeft overleg plaatsgevonden met de leden van de huidige rekenkamercommissie. Dat leidt tot bijgevoegde ter vaststelling aangeboden (concept-)verordening rekenkamer Het Hogeland 2024. In paragraaf 2.3 van dit voorstel worden enkele onderdelen van deze verordening toegelicht.

Aansluitend op het vaststellen van de verordening dienen de leden van de rekenkamer te worden benoemd. Het ligt in de bedoeling op een later moment het voor het functioneren van de rekenkamer benodigde budget te bepalen. Dit zal dan worden verwerkt in de Voorjaarsnota.

2.3. Toelichting op de (concept-)verordening

Algemeen:

Wat bij wet geregeld is wordt niet nogmaals in de verordening geregeld. Dat betreft o.a. taakstelling, onverenigbare functies, totstandkoming benoeming, benoemingsperiode, beëdiging, ontslaggronden, vaststellen documenten, bevoegdheden en verloop onderzoeken. Verwezen wordt naar hetgeen vastgelegd is in de gemeentewet.

Artikel 2:

Voorgesteld wordt de rekenkamer te laten bestaan uit vier leden, inclusief de voorzitter. Daarmee wordt een breed scala aan relevante kennis, competenties en ervaringen bereikt. Drie leden zou te overwegen zijn, maar dat maakt de commissie kwetsbaar bij uitval en zou betekenen dat ingeleverd wordt op de breedte van binnen de commissie aanwezige kennis, competenties en ervaringen. Het benoemen van plaatsvervangende leden wordt niet voorgestaan.

In een separaat voorstel wordt een voordracht gedaan voor het benoemen van de leden en (uit hun midden) de voorzitter.

Artikel 3:

De vormgeving van de relatie met de raad dient te worden vastgelegd. In aansluiting op de huidige rol van de auditcommissie is opgenomen dat deze gaat fungeren als klankbordgroep voor de rekenkamer en zorgdraagt voor de verbinding tussen de raad (als geheel) en de rekenkamer.

Artikel 5:

Het wordt wenselijk geacht te voorkomen dat leden van de rekenkamer lidmaatschappen van meerdere rekenkamers 'stapelen'. Lidmaatschap van een andere rekenkamer moet mogelijk zijn, maar lid zijn van meer dan twee rekenkamers kan afbreuk doen aan het beeld van de samenstelling van betreffende rekenkamers en kan ten koste gaan van de aandacht voor elke rekenkamer. Daarom wordt het aantal andere lidmaatschappen beperkt tot één.

Bij een voordracht voor benoeming kan bij de overwegingen worden betrokken van welke (andere) rekenkamer-lidmaatschap(pen) sprake is, maar voor fungerende leden geldt dat zij gedurende hun benoemingstermijn andere lidmaatschappen kunnen aannemen. Deze bepaling kan dat voorkomen.

De mogelijkheid om dispensatie te verlenen is opgenomen voor situaties waarbij sprake is van tijdelijk meerdere lidmaatschappen, bijvoorbeeld vlak na benoeming in of vlak voor beëindiging van het lidmaatschap van de rekenkamer Het Hogeland.

Artikel 6:

De raad stelt bij begroting het budget voor de rekenkamer vast. Als richtlijn wordt landelijk tegenwoordig veelal een bedrag van € 1,30 per inwoner gehanteerd. Het huidige budget voor de rekenkamercommissie (ook opgenomen in de begroting 2024) komt ten goede aan de nieuwe rekenkamer. Overleg zal worden gevoerd om te komen tot een voorstel om het budget (beperkt) te verhogen, hetgeen zal moeten worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2024.

Artikel 9:

De leden van de huidige rekenkamercommissie ontvangen een maandelijkse vergoeding die niet in overeenstemming met de voor de rekenkamer gevraagde expertise en inzet. Deze ligt beduidend onder het niveau van de vergoeding die in vergelijkbare gemeenten wordt verstrekt en is niet geïndexeerd.

Voorgesteld wordt de vaste maandelijkse vergoeding te bepalen op een percentage van de vergoeding voor raadsleden op grond van de 'Regeling rechtspositie decentrale ambtsdragers'. Bij de voorgestelde percentages van 30% van de vergoeding voor raadsleden voor de voorzitter en 25% voor de overige leden zijn de actuele bedragen (voor percentuele verhoging per 01-01-2024) resp. € 427,80 (voorzitter) en € 356,50 (overige leden). Daarmee wordt de vergoeding op een niveau gebracht dat in overeenstemming is met het gemiddelde bij vergelijkbare gemeenten.

4. Financiële aspecten

De rekenkamer kan beschikken over het voor de rekenkamercommissie opgenomen budget in de begroting. Een hogere vergoeding voor de leden leidt tot een hoger beroep op het budget en zal redelijkerwijs moeten worden gecompenseerd. Voorts zal worden bepaald of de taakstelling van de rekenkamer en de te maken onderzoekskosten in verhouding staan met het budget waarover beschikt wordt. Een eventuele verhoging van het budget zal moeten worden opgenomen in de Voorjaarsnota.

5. Vervolg

In aansluiting op het vaststellen van de voorgelegde verordening kunnen de leden van de rekenkamer en (uit hun midden) de voorzitter worden benoemd. Na benoeming kunnen zij worden beëdigd.

Bijlage:

Concept-verordening rekenkamer het Hogeland 2024

Achterliggende stukken:

- Relevante artikelen Gemeentewet

Winsum, 1 december 2023

Namens de auditcommissie,

Kor Berghuis,
voorzitter

Hans Kastermans,
secretaris